

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ**

ΠΑΓΚΥΠΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2012

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ (Ι) ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

**Μάθημα: Εφαρμοσμένη Μηχανική Επιστήμη
Ημερομηνία και ώρα εξέτασης: Τρίτη, 22 Μαΐου 2012
11:00 – 13:30**

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από τρία μέρη (Α, Β, Γ) και επτά (7) σελίδες.

ΟΔΗΓΙΕΣ: Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις

Όλες οι ερωτήσεις να απαντηθούν στο τετράδιο απαντήσεων.

Επιτρέπεται η χρήση μη προγραμματιζόμενης υπολογιστικής μηχανής.

Δίνεται τυπολόγιο (σελίδες 6 και 7)

ΜΕΡΟΣ Α: - Δώδεκα (12) ερωτήσεις.

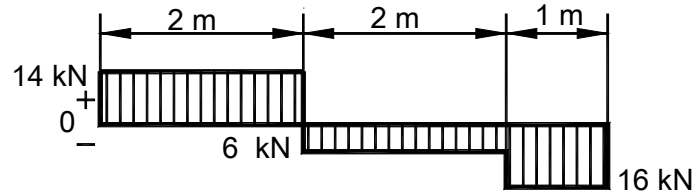
Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με τέσσερις (4) μονάδες

Για τις ερωτήσεις 1 - 6 να γράψετε τη σωστή απάντηση.

1. Στο σχήμα 1 δίνεται το διάγραμμα των τεμνουσών δυνάμεων αμφιέριστης δοκού μήκους 5 m.

Η μέγιστη ροπή κάμψης είναι:

- (α) $M_{bmax} = 56 \text{ kNm}$
- (β) $M_{bmax} = 28 \text{ kNm}$
- (γ) $M_{bmax} = 14 \text{ kNm}$
- (δ) $M_{bmax} = 36 \text{ kNm}$

Σχήμα 1

2. Όταν η διάμετρος ατράκτου διπλασιαστεί η μέγιστη ροπή στρέψης που μπορεί να μεταφέρει θα:

- (α) Διπλασιαστεί
- (β) Τριπλασιαστεί
- (γ) Τετραπλασιαστεί
- (δ) Οκταπλασιαστεί

3. Το ύψος του νερού μέσα σε ντεπόζιτο είναι 1,5 m. Η πίεση στο βυθό του ντεπόζιτου ισούται με:

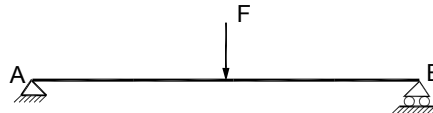
($\rho_v = 1000 \text{ kg/m}^3$, $g = 9,81 \text{ m/s}^2$)

- (α) $P = 17450 \text{ N/m}^2$
- (β) $P = 15 \times 10^4 \text{ Nm}$
- (γ) $P = 14715 \text{ Pa}$
- (δ) $P = 47100 \text{ m}^2$

4. Σε σωλήνα με εσωτερική διάμετρο $d = 0,4 \text{ m}$ ρέει νερό με ταχύτητα $v = 5 \text{ m/s}$. Η παροχή Q είναι:

- (α) $Q = 18,26 \text{ m}^3/\text{h}$
- (β) $Q = 30 \text{ m/s}$
- (γ) $Q = 25,5 \text{ kgm}^2$
- (δ) $Q = 0,628 \text{ m}^3/\text{s}$

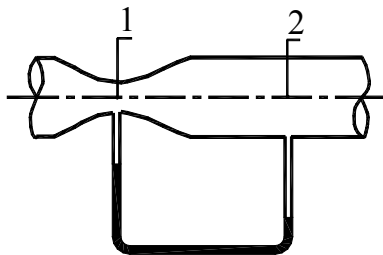
5. Όταν αμφιέριστη δοκός φέρει στο μέσο της συγκεντρωμένο φορτίο όπως φαίνεται στο σχήμα 2, τότε:

Σχήμα 2

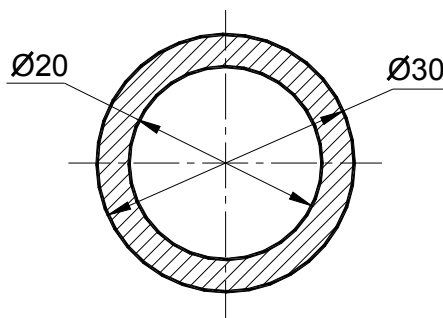
- (α) Όλες οι ίνες της δοκού θλίβονται
- (β) Όλες οι ίνες της δοκού εφελκύνονται
- (γ) Οι ίνες της δοκού που βρίσκονται πάνω από το ουδέτερο επίπεδο εφελκύνονται, ενώ οι ίνες που βρίσκονται κάτω από το ουδέτερο επίπεδο θλίβονται
- (δ) Οι ίνες της δοκού που βρίσκονται πάνω από το ουδέτερο επίπεδο θλίβονται, ενώ οι ίνες που βρίσκονται κάτω από το ουδέτερο επίπεδο εφελκύνονται

6. Στο σχήμα 3 φαίνεται τμήμα αγωγού μέσα στον οποίο ρέει νερό.
Για τις θέσεις 1 και 2 ισχύει:

Σχήμα 3

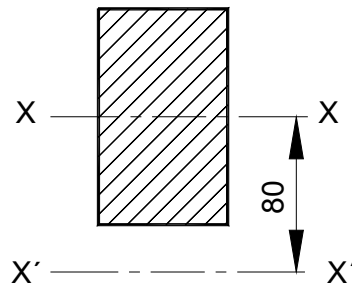
- (α) Η παροχή στη θέση 1 είναι μικρότερη από την παροχή στη θέση 2
 (β) Η παροχή στη θέση 1 είναι μεγαλύτερη από την παροχή στη θέση 2
 (γ) Η ταχύτητα του νερού στη θέση 1 είναι μεγαλύτερη από την ταχύτητα στη θέση 2
 (δ) Η στατική πίεση στη θέση 1 είναι ίση με την πίεση στη θέση 2
7. Να υπολογίσετε την πολική ροπή αδράνειας της διατομής του κοίλου άξονα που φαίνεται στο σχήμα 4.

Σχήμα 4

8. Σε υδραυλικό κρίκο η πίεση που ασκείται στο έμβολο είναι $P = 10 \text{ N/mm}^2$. Αν η δύναμη η οποία προκαλεί την πίεση αυτή είναι $F = 1000 \text{ N}$, να υπολογίσετε το εμβαδό A του εμβόλου.
9. Να υπολογίσετε τη θερμότητα Q που απαιτείται για την αύξηση της θερμοκρασίας νερού μάζας $m = 25 \text{ kg}$ από $20 \text{ }^\circ\text{C}$ σε $100 \text{ }^\circ\text{C}$.
(η ειδική θερμοχωρητικότητα του νερού είναι $c = 4200 \text{ J/kg K}$)
10. Σε συμπλέκτη με δύο δίσκους τριβής ($\nu = 2$) στην κινούμενη άτρακτο, ασκείται κάθετη δύναμη $F = 50 \text{ kN}$ σε απόσταση $r = 200 \text{ mm}$ από το κέντρο. Να υπολογίσετε την ισχύ P που μεταδίδεται από το συμπλέκτη, όταν η γωνιακή του ταχύτητα $\omega = 150 \text{ rad/s}$ και ο συντελεστής τριβής $\mu = 0,7$.
11. Συρματόσχοινο έχει μήκος $\ell = 80 \text{ m}$. Να υπολογίσετε την αύξηση του μήκους του $\Delta \ell$ όταν η θερμοκρασία του αυξηθεί κατά 40° C και ο συντελεστής γραμμικής διαστολής του $\alpha = 17 \times 10^{-6} \text{ K}^{-1}$

12. Η διατομή που φαίνεται στο σχήμα 5 έχει εμβαδόν $A = 7,2 \times 10^3 \text{ mm}^2$ και ροπή αδράνειας ως προς τον κεντροβαρικό άξονα $X - X$ $I_{xx} = 8,64 \times 10^6 \text{ mm}^4$.
 Να υπολογίσετε τη ροπή αδράνειας ως προς τον άξονα $X' - X'$ $I_{x'x'}$

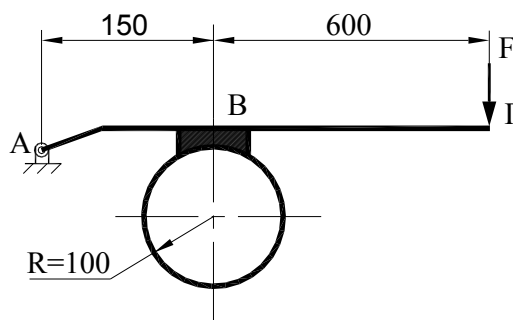

Σχήμα 5

ΜΕΡΟΣ Β: - Τέσσερις (4) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με οκτώ (8) μονάδες

13. Η δύναμη στο χαλαρό μέρος του ιμάντα είναι $F_2 = 15 \text{ kN}$. Ο συντελεστής της τριβής μεταξύ των τροχαλιών και του ιμάντα είναι $\mu = 0,7$ και η γωνία επαφής του ιμάντα με την κινητήρια τροχαλία είναι $\theta = 120^\circ$. Να υπολογίσετε την ισχύ P της κινητήριας τροχαλίας όταν η ταχύτητα του ιμάντα $v = 5 \text{ m/s}$
14. Άξονας με πολική ροπή αδράνειας $J = 157 \times 10^6 \text{ mm}^4$, περιστρέφεται με $n = 60 \text{ rpm}$. Αν η μέγιστη τάση διάτμησης στον άξονα είναι $\tau_{\max} = 100 \text{ N/mm}^2$, και η διάμετρος του $D = 200 \text{ mm}$ να υπολογίσετε:
 (α) Τη μέγιστη ροπή στρέψης M_t
 (β) Την ισχύ P που μεταφέρει ο άξονας.
15. Από σωλήνα με εμβαδό διατομής $A = 0,012 \text{ m}^2$ ρέει νερό με ταχύτητα $v = 6 \text{ km/h}$. Να υπολογίσετε:
 (α) Τον όγκο του νερού που περνά από το σωλήνα σε μια ώρα
 (β) Το χρόνο που χρειάζεται για να γεμίσει δεξαμενή χωρητικότητας 30 m^3 .
16. Στο σχήμα 6 φαίνεται ένα σύστημα φρένων. Ο συντελεστής τριβής μεταξύ του τυμπάνου και της σιαγόνας του φρένου $\mu = 0,5$ και η δύναμη τριβής $F_{fr} = 800 \text{ N}$. Να υπολογίσετε:
 (α) Τη δύναμη F στο άκρο Γ του μοχλού
 (β) Τη ροπή φρεναρίσματος M_{tfr}

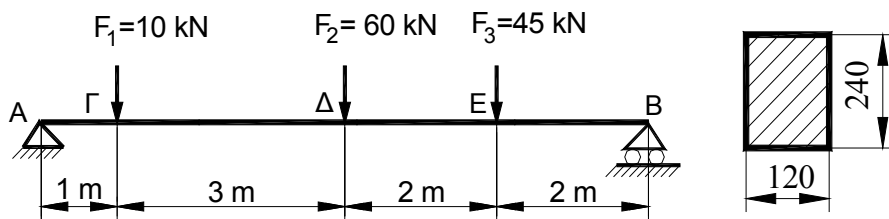
Σχήμα 6

ΜΕΡΟΣ Γ: - Δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δέκα (10) μονάδες

17 Για τη δοκό που φαίνεται στο σχήμα 7 να υπολογίσετε:

- (α) Τις αντιδράσεις R_A και R_B
- (β) Τις τέμνουσες δυνάμεις και να σχεδιάσετε το διάγραμμα τέμνουσών δυνάμεων ($\Delta T \Delta$)
- (γ) Τις ροπές κάμψης και να σχεδιάσετε το διάγραμμα ροπών κάμψης ($\Delta P K$)
- (δ) Τη μέγιστη τάση κάμψης

Σχήμα 7

18 Σε ελαφρό άξονα τοποθετείται χαλύβδινος δίσκος διαμέτρου $d = 600$ mm και πάχους $s = 80$ mm. Αν η πυκνότητα του χάλυβα είναι $\rho = 7800$ kg/m³ να υπολογίσετε:

- (α) Τη ροπή αδράνειας του δίσκου I γύρω από τον κεντροβαρικό άξονα
- (β) Τη ροπή στρέψης M_t που χρειάζεται να εξασκηθεί σ' αυτόν για να επιταχυνθεί και περιστραφεί από 0 σε 120 στροφές το λεπτό (rpm) σε χρόνο $t = 2$ s (Η τριβή είναι αμελητέα).

Τ Ε Λ Ο Σ Δ Ο Κ Ι Μ Ι Ο Υ

ΤΥΠΟΛΟΓΙΟ
ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

Δοκοί	$\Sigma M_A = 0$, $\Sigma M_B = 0$, $\Sigma F_\psi = 0$
Ροπές αδρανείας	$I_{xx} = \frac{b \cdot h^3}{12}$ $I_{x'x'} = I_{xx} + A \cdot d^2$ $I_{xx} = I_{yy} = \frac{\pi \cdot D^4}{64}$
Κάμψη	$\frac{\sigma_{b \max}}{\Psi_{\max}} = \frac{M_{b \max}}{I} = \frac{E}{R}$
Στρέψη	$\frac{\tau_{\max}}{r} = \frac{M_t}{J} = \frac{\theta \cdot G}{\ell}$ $J = \frac{\pi \cdot D^4}{32}$ και $J = \frac{\pi}{32} \cdot (D^4 - d^4)$ $\omega = \frac{2\pi n}{60}$ $P = Mt \cdot \omega$
Επίπεδοι οδηγοί	$F_{fr} = \mu \cdot R_N$
Πρισματικοί οδηγοί	$F_{fr} = F \cdot \frac{\mu}{\eta\mu\alpha}$ $F_{fr} = \frac{\mu F}{\eta\mu(\alpha + \beta)}$ (ημ α + ημ β)
Έδρανα	$F_{fr} = \mu \cdot W$, $Mt_{fr} = F_{fr} \cdot r$ $Pt_{fr} = Mt_{fr} \cdot \omega$, $\omega = \frac{2\pi n}{60}$
Ιμαντοκίνηση	$\eta\mu\beta = \frac{R - r}{O_1O_2}$, $\theta_1 = 180^\circ - 2\beta$ $\theta_2 = 180^\circ + 2\beta$ $L = \theta_1 \cdot r + \theta_2 \cdot R + 2O_1O_2 \cdot \sigma\upsilon\nu\beta$ $\theta = \frac{\pi}{180^\circ} \cdot \theta^\circ \rightarrow \text{rad}$ $F_1 + F_2 = 2F_0$ $F_1 = F_2 \cdot e^{\mu\theta}$ $P = F \cdot v$ $F = F_1 - F_2$ $v = \frac{2\pi n}{60} \cdot \left(r + \frac{h}{2}\right)$ $\omega = \frac{2\pi n}{60}$
Φρένα	$F_{fr} = \mu \cdot R_N$ $Mt_{fr} = F_{fr} \cdot r$
Συμπλέκτες με δίσκους τριβής	$Mt_{fr} = 2\nu\mu F \cdot \bar{r}$, $\bar{r} = \frac{r_1 + r_2}{2}$ $p = \frac{F}{A}$, $P = Mt_{fr} \cdot \omega$
Δυναμική στερεού σώματος	$\Sigma M = I \cdot \alpha$ $I = m \cdot r^2$ $I = m \cdot \frac{d^2}{8}$, συμπαγή δίσκου ή κυλίνδρου $I = m \cdot \left(\frac{D^2}{8} + \frac{d^2}{8}\right)$, κοίλου δίσκου ή κυλίνδρου $G = I \cdot \omega$ $v = \omega \cdot r$, $\omega_2 = \omega_1 \pm \alpha \cdot t$

Δυναμική στερεού σώματος (συνέχεια)	$\gamma = \alpha \cdot r \quad , \quad \theta = \omega_1 \cdot t \pm \frac{1}{2} \alpha \cdot t^2$ $s = \theta \cdot r \quad , \quad \omega_2^2 = \omega_1^2 \pm 2\alpha \cdot \theta$ $M = I \cdot \alpha \quad W = M \cdot \theta$ $P = M \cdot \omega \quad E_k = \frac{1}{2} I \cdot \omega^2$ $N = \frac{\theta}{2\pi}$
Υδροστατική	$p = \rho \cdot g \cdot h \quad , \quad \rho = \frac{m}{V} \quad , \quad w = \rho \cdot g \quad , \quad \rho = \rho_{σζ} \cdot 1000$ $p = \frac{F_1}{A_1} = \frac{F_2}{A_2}$
Άνωση	$A = \rho \cdot g \cdot V \quad , \quad A = W_1 - W_2 \quad , \quad V = \frac{W_1 - W_2}{\rho g}$ $\rho \cdot g \cdot V = V \cdot w \quad , \quad \rho_{σ\omega\mu} = \rho_{\nu\gamma\rho} \frac{W_1}{W_1 - W_2}$
Αρχή του Πασκάλ	$\frac{F_1}{A_1} = \frac{F_2}{A_2} \quad , \quad P = \frac{F}{A} \quad , \quad s_1 \cdot A_1 = s_2 \cdot A_2$
Υδροδυναμική Νόμος της συνέχειας	$A_1 \cdot v_1 = A_2 \cdot v_2 = \text{σταθερό}$
Αρχή του Μπερνούλι	$H_1 + \frac{v_1^2}{2g} + \frac{p_1}{\rho g} = H_2 + \frac{v_2^2}{2g} + \frac{p_2}{\rho g} = \text{const.}$
Παροχή	$Q = \frac{V}{t} \quad , \quad Q = A \cdot v = A \cdot \frac{s}{t}$
Ποσότητα θερμότητας	$Q = m \cdot c \cdot \Delta\theta$
Θερμική Διάστολη Γραμμική διάστολη	$\Delta\ell = \alpha \cdot \ell \cdot \Delta\theta \quad , \quad L = L_0 [1 + \alpha (t - t_0)]$
Κυβική διάστολη	$V_\theta = V_0 [1 + 3\alpha \cdot \theta]$
Μεταβολή αερίων Ισόθερμη	$P_1 \cdot V_1 = P_2 \cdot V_2 \quad \text{ή} \quad \frac{V_1}{V_2} = \frac{P_2}{P_1}$
Ισοβαρής	$V = V_0(1 + \alpha \cdot \theta) \quad \alpha = \frac{1}{273} \text{ K}^{-1} \quad , \quad \frac{V_1}{T_1} = \frac{V_2}{T_2} = \text{σταθερό}$
Ισόχωρος	$P = P_0(1 + \alpha \cdot \theta) \quad \alpha = \frac{1}{273} \text{ K}^{-1} \quad , \quad \frac{P_1}{T_1} = \frac{P_2}{T_2} = \text{σταθερό}$
Γενική Μεταβολή	$\frac{P_1 \cdot V_1}{T_1} = \frac{P_2 \cdot V_2}{T_2}$